O mare desbatere de politică externă în Camera Comunelor

Declarațiile membrilor guvernului și ale d-lui Chamberlain în legătură cu diverse probleme internaționale la ordinea zilei

Londra, 19(Rador). — **In ședința de azi după amiază a Camerei Comunelor, d. Butler fiind întrebat dacă Marea Britanie are de gând să ia contact cu alte guverne decât acelea ale Franței și Italia pentru a face oficiul de mediațiune în Spania, a răspuns că guvernul britanic va căuta să profite de orice prilej pentru a duce la suspendarea ostilităților, cu cooperarea oricărui guvern ce ar nutri dorințl similare.**

FRONTIERELE CEHOSLOVACIEI

Intrebat asupra noulor frontiere ale Cehoslovaciei, d. Chamberlain a răspuns că, în ce privește acordul între Cehoslovacia și Germania, această frontieră este confirmată de protocolul semnat de comisia internațională la 25 Noembrie 1938. In aceste împrejurări, chestiunea de a se încheea noui aranjamente internaționale cu privire la aceste frontiere nu pare să se impună. In privința garanției britanice, nu sunt în măsură să adaug nimic la declarațiile recente, — a adăugat ministrul.

Negocierile coloniale anglo-italiene

La întrebarea dacă au fost începute negocieri anglo-italiene pentru stabilirea definitivă a frontierelor între Somalia britanică și Africa de răsărit italiană, așa cum este prevăzut prin acordul anglo-italian, d. Chamberlain a răspuns:

„Aceste negocieri nu au fost încă începute și nu cred că e posibil ca ele să fie deschise înainte de vizita mea la Roma, deoarece e nevoe să se continue cu examinarea chestiunilor complicate pe cari ele le implică".

La o nouă întrebare, în legătură cu aceiași problemă, d. Chamberlain a subliniat că nu există nici o relație între amânarea acestor negocieri și intenția sa de a discuta viitorul Somaliei britanice cu guvernul italian.

COMERȚUL IN TERITORIILE SUB MANDAT

Intrebat dacă, în conformitate cu art. 22 din pactul Societății Națiunilor, care prevede că teritoriile sub mandat trebue lăsate deschise comerțului tuturor naițunilor membre ale Societății Națiunilor, s'a hotărât ca principiul poliției imperiale britanice, de a nu se lua nici o măsură menită să stânjenească comerțul în aceste teritorii pentru țările care s'au retras din Societatea Națiunilor, să se aplice și, în caz de răspuns afirmativ, dacă el va fi aplicat în viitor.

D. MacDonald a răspuns negativ la prima parte a chestiunei. Privitor la a doua parte a întrebării, d. MacDonald a spus că prima preocupare a guvernului britanic sunt interesele teritoriilor sub mandat, dar că problema egalității de tratament poate fi deschisă oricând, fie în mod general, fie în ce privește o anumită țară sau anumite țări.

IMPRUMUTUL CHINEZ

La întrebarea dacă guvernul britanic va acorda un împrumut guvernului chinez, așa cum au făcut Statele Unite, d. Chamberlain a precizat că în principiu guvernul va fi mulțumit dacă va avea posibilitatea să ușureze exportul britanic în China și că problema va fi luată în considerare cu simpatie atunci când va fi adoptată legea garantării exportului.

SITUAȚIA DIN MEMEL

Intrebat dacă guvernul german a răspuns la demersurile britanice privitor la situația din Memel, d. Butler a arătat că însărcinatul cu afaceri al Marei Britanii la Berlin a fost informat că guvernul german își rezervă răspunsul la aceste demersuri.

MATERIALUL DE RAZBOI DEBARCAT IN SPANIA

Cerându-i-se informații asupra ultimei date la care guvernul britanic a primit rapoarte asupra materialului de război ce este debarcat în Spania și dacă poate face vreo declarație cu privire la debarcarea acestui material la Cadix de un vas de război german, d. Butler a răspuns: „Nu sunt în măsură să dau amănunte asupra vreunuia din rapoartele confidențiale în această chestiune, pe care le-aș fi primit".

Conversațiile anglo-italiene dela Roma

Londra, 19 (Rador). — In ședința de Luni după amiază a Camerei Comunelor au fost puse membrilor guvernului diferite întrebări.

Răspunzând uneia din ele, d. Neville Chamberlain a declarat că guvernul britanic va rămâne în strânsă legătură cu guvernul francez în privința conversațiilor pe care le va avea cu d. Mussolini la Roma, așa cum se face în toate chestiunile care interesează cele două țări.

Intrebat dacă guvernul are cunoștință de crearea unei societăți japoneze de navigație pe fluviul Yangtse, d. Buttler, subsecretar de stat la ministerul afacerilor străine, a răspuns că nu s'au primit la Foreign Office comunicări oficiale în această chestiune și că atitudinea guvernului britanic poate fi rezumată în refuzul de a-și da adeziunea la modificări ale tratatelor existente pe cale de acțiune unilaterală.

In legătură cu vizita d-lui dr. Schacht la Londra, d. Buttler a declarat că chestiunea emigrărilor din Germania a fost examinată în linii generale și în mod neoficial. Chestiunea datoriilor externe ale Germaniei nu a fost menționată în discuție.

D. Stanley, ministrul comerțului, a declarat că d. Schacht nu a venit în calitate oficială de reprezentant al guvernului german, dar că d-sa a avut întrevederi cu diferiți miniștri și că i s'a adus la cunoștință că Anglia ar primi oricând să semneze un acord comercial cu Germania în baza căruia cele două state să se oblige a nu-și face pe nicio piață o concurență neleală.

D. Chamberlain a declarat că este fericit să aibă prilejul a desminți categoric svonurile care circulă în anumite cercuri, că guvernul britanic ar fi luat în considerare vreo cesiune de teritorii coloniale către guvernul italian.

D. Chamberlain a declarat că o asemenea sugestie nu a fost niciodată făcută de guvernul din Roma.

*

Londra, 19 (Rador). — D. Chamberlain a repetat Luni după amiază în Camera Comunelor recenta sa declarație că orice acțiune contrarie prevederilor acordului anglo-italian ar implica grave hotărîri din partea guvernului britanic.

Primul ministru a reamintit deasemeni Camerei că guvernul britanic nu crede într'o asemenea posibilitate.

Statutul canalului de Suez nu poate fi modificat

Londra, 19 (Rador).— *Răspunzând la întrebarea unui deputat în ședința de Luni a Camerii Comunelor, d. Neville Chamberlain a declarat că statutul canalului Suez nu poate fi modificat fără consimțământul părților care au aderat la convenția din 1888. Primul ministru a adăugat că în recentul acord anglo-italian, guvernul englez și guvernul italian și-au reafirmat intenția de a se conforma acestei convenții.*

O declarație în acest sens a fost comunicată guvernului egiptean.

Cuvântarea deputatului laburist Dalton

Londra, 19 (Rador). — Agenția „Reuter" transmite:

Prezentând moțiunea laburistă de neîncredere în guvern, cu următorul conținut: „Camera Comunelor exprimă neîncrederea sa în politica externă a guvernului", d.Dalton a rostit o cuvântare în care a spus, între altele, următoarele:

Deoarece primul-ministru a luat o parte precumpănitoare în conducerea politicii externe a guvernului britanic, moțiunea de neîncredere laburistă este o moțiune de neîncredere în primul-ministru personal. Sper că d. Chamberlain nu va repeta cererea sa recentă ca opoziția „să nu-și murdărească propriul cuib". Cuibul nostru este întregul avut național și el nu aparține miniștrilor cari sunt doar păzitori trecători ai lui. Cuibul nostru mai este încă mica insulă pe care s'a refugiat libertatea și democrația în mijlocul unei lumi în care libertatea dispare. Mândria noastră pentru această insulă nu este mai mică decât aceea a primului ministru sau a prietenilor lui, deși punctul nostru de vedere poate să se deosibească în ce privește calea cea mai bună de a o apăra.

Eu afirm că Anglia nu este apărată așa cum trebue de aceia cari ar fi trebuit să o apere. Păzitorii cuibului nu au făcut în ultimii șapte ani decât să-i distrugă securitatea și posibilitatea de apărare și să-i înstrăineze numeroși prieteni, ducând țara în unul dintre cele mai directe pericole din cele încercate după marele război.

Ocupându-se de politica britanică în Extremul Orient, d. Dalton a întrebat dacă guvernul este dispus să vină în ajutorul Chinei, care continuă a fi membru al Societății Națiunilor, pentruca ea să poată rezista agresiunei brutale și neprovocate a Japoniei. Luând pildă dela împrumutul pe care Statele-Unite îl acordă Chinei, guvernul britanic trebue să colaboreze cu Statele-Unite și să ajute guvernul chinez pe cale financiară și economică.

Situația din Europa după acordul dela München

Referindu-se la situația din Europa, după acordul dela Muenchen, d. Dalton a afirmat că, departe de a da pace Europei, așa cum promisese d. Chamberlain, acordul dela Muenchen a turburat întregul continent, punând în nesiguranță numeroase frontiere. Nu s'a spus un singur cuvânt de apreciere a acordului de către d. Hitler sau de membrii guvernului german, nici pentru sforțările dela Muenchen, nici în ce privește spiritul declarației.

Din contră, d .Goebbels și alte personalități germane, având posturi însemnate în stat, par să pună toate piedicile posibile în calea prieteniei dintre popoarele britanic și german, dorită de partidul laburist cel puțin tot atât de mult ca și de oricare alt membru al Camerei. Germania și Anglia nu au nimic care să le despartă (aplauze), decât numai diformările creiate de propaganda unora din conducătorii lor. Vom face sforțări, așa cum cred că doresc toți membrii Camerei, pentru a combate efectele dăunătoare ale acestei propagande și a face posibilă prietenia între popoarele german și britanic. Sper că în viitor presa germană va da dovadă de o dorință mai mare de a aplica principiile declarației dela Muenchen.

Deputatul laburist, după ce s'a referit apoi la Cehoslovacia și Rutenia ,a cerut d-lui Chamberlain să dea Camerei informații cu privire la intenția guvernului de a combate încercarea vădită pe care o face actualmente Germania, de a creia noui turburări, pe o scară gigantică, în estul Europei ,cu scopul de a-și impune dominația ei în această parte a lumii și de a creia o așa numită Ucraină Mare, pentru a-și procura rezerve imense de benzină și grâu și a putea astfel porni un nou război.

Acum există o ocazie foarte nimerită pentru diplomația britanică, de a ajuta la realizarea unei înțelegeri între aceste națiuni din estul Europei, amenințate de „Drang nach Osten"-ul german. Uniunea Sovietelor, Polonia, România, Ungaria, Iugoslavia și Turcia sunt cuprinse în acest grup, și toate mai sunt membre ale Societății Națiunilor, formând potențial o formidabilă forță dacă sunt îmbinate în scopuri pașnice și în vederea organizării rezistenței față de noui încercări de a disloca Europa. Trebue știut dacă politica guvernului britanic urmărește să încurajeze aceste națiuni să reziste în fața oricărei noui amenințări de agresiune contra vreuneia din ele. In caz contrar, există primejdia de a se repeta situația din Septembrie trecut, cu mici variații.

D. Dalton a întrebat apoi pe primul ministru în ce fel va fi influențată garanția britanică de ultimele evenimente din Cehoslovacia și în special de propunerea de a se creia un coridor prin Cehoslovacia. In fața acestei explozii a forței dinamice a Germaniei, este gata d. Chamberlain să o lase să-și facă jocul în estul Europei?

Apărarea drepturilor britanice în Mediterana

Fruntașul laburist a întrebat apoi ce măsuri înțelege să ia guvernul pentru a apăra drepturile britanice în Mediterană. Referindu-se la apropiata vizită la Roma a primului ministru, d. Dalton a întrebat dacă este folositor sau demn, sau dacă promite vreun rezultat valoros pentru Anglia și pentru pace ca primul ministru să se ducă la Roma atâta vreme cât există dovezi limpezi că angajamentele anterioare nu sunt respectate și că deci nu sunt motive să se creadă că cele viitoare se vor bucura de o soartă mai bună.

Referindu-se la situația din Spania, d. Dalton a spus că speră că guvernul britanic nu va acorda generalului Franco drepturile de beligerantă atâta vreme cât Camera Comunelor nu va fi reexaminat situația.

In ce privește problema creditelor pentru Italia, d. Dalton a afirmat că atunci când se va face dovada că Italia nu mai nutrește intenții agresive se va putea discuta chestiunea acestor credite. Trebue deasemeni să se dea garanții în ce privește controlul canalului de Suez și chestiunea coridorului prin Sudan, care ar lega Libia de Abisinia.

In mijlocul aplauzelor laburiste ,d. Dalton și-a exprimat tema că d. Chamberlain, tot așa așa cum s'a întâmplat la Muenchen, „este și la Roma în grav pericol de a fi păcălit și înșelat. Având în vedere aceasta, opoziția socotește că s'ar abate dela datorie dacă nu și-ar exprima temerile cele mai vii".

Cuvântarea d-lui Lloyd George

D. Lloyd George a luat apoi cuvântul declarând că nimeni în afară de cei ieșiți din minți nu dorește războiul. Problema care se pune este: care e cea mai bună metodă de a evita războiul. Dacă Germania ar fi știut că armatele britanică, franceză și rusă și flota britanică sunt în contra ei, nu ar fi luat atitudinea agresivă contra Cehoslovaciei, căci nu ar fi fost susținută de armată. Sudeții aveau drept la autonomie; Franța și Marea Britanie nu au știut însă să intervină la timp. Pe lângă aceasta Uniunea Sovietelor a fost lăsată tot timpul departe. Germanii au obținut mai mult decât au cerut sau dorit vreodată sudeții. In plus nu are niciun rost să se închee acorduri cu țări care nu au de gând să le respecte. Tot ce a spus d. Eden despre desfășurarea evenimentelor s'a întâmplat întocmai.

D. Lloyd George afirmă apoi că orice satisfacție ce se acordă Germaniei și Italiei este un nou prilej pentru acestea ca să vină cu noi cereri. Deaceea, națiunea britanică urmărește cu îngrijorare vizita primului ministru la Roma. Ea socotește „că primul ministru nu poate ține piept dictatorilor vicleni, necruțători și lipsiți de scrupule și, — dece nu am recunoaște-o, — că el nu este egalul lor".

D. Lloyd George s'a ridicat apoi contra ajutorului care, — a spus el, — continuă a fi dat de Germania și Italia naționaliștilor spanioli.

Lordul Cranborne, fost subsecretar de stat la externe, afirmă că Germania și Italia se poartă ca și cum întreaga lume le-ar fi datoare, și că primul ministru britanic nu a făcut decât să le încurajeze în această atitudine.

Franța și Anglia trebue să înceteze odată cu politica de concesiuni care nu duce la niciun rezultat.

Respingerea moțiunei de neîncredere

Londra, 19 (Rador). — Moțiunea de neîncredere laburistă a fost respinsă de Camera Comunelor cu 340 de voturi contra 143.

SITUAȚIA DIN CABINETUL ENGLEZ

Londra, 19 (Rador). — Agenția „Reuter" precizează următoarele cu privire la svonurile publicate de unele ziare, după cari politica guvernului în materie de înarmări ar fi provocat disensiuni în sânul cabinetului.

S'a aflat aștăseară că săptămâna trecută d. Robert Hudson, subsecretar de stat la ministerul de comerț, și marchizul Dufferin and Ava, subsecretar de stat la colonii, s'au prezentat în persoană primului ministru și i-au comunicat în mod privat că, după părerea lor, lucrurile sunt departe de a merge cât se poate de bine în domeniul apărării și că părerea lor este împărtășită de mai mulți deputați conservatori.

Nu a fost vorba de prezentarea unor demisii și, după cât se spune, vizita a atins scopul pe care și-l propuseseră cei doi miniștri.

Se adaugă că s'a anunțat în mod greșit că d. Hore Belisha a însoțit pe cei doi miniștri atunci când au făcut demersul lor.

Punerea la punct închee: Rămâne totuși posibil ca să se producă anumite remanieri în sânul guvernului în cursul vacanței de Crăciun.

Se vorbește cel mai mult de plecarea d-lui Inskip, care ar deveni lord-cancelar.

Se știe că lordul-cancelar exercită funcțiunile de președinte al Camerii Lorzilor.

Declarațiile d-lui Chamberlain

Ridicându-se pentru a răspunde d-lui Dalton, d. Chamberlain, primul ministru, a fost primit cu aplauze îndelungate de Cameră.

In mijlocul râsetelor, d. Chamberlain a început prin a declara că moțiunea actuală a opoziției, spre deosebire de cele anterior prezentate cu privire la politica externă, este clară și scurtă.

Este regretabil, a spus primul ministru, că d. Dalton s'a ferit să ne spună ceeace ar fi făcut dacă ar fi fost în locul meu la conferința dela Muenchen. Politica propusă de d. Dalton ne-ar fi dus la război, simultan cu Japonia, Germania și Italia, spre a nu mai vorbi de generalul Franco. (Aplauze pe banca ministerială).

Cred că d. Dalton ar fi făcut dovadă de înțelepciune dacă, neavând o politică a sa, ar fi lăsat câmp liber politicii guvernului să se realizeze, cu scopurile căreia cred că întreaga Cameră este de acord.

Dacă această politică a guvernului s'ar dovedi totuși nepotrivită eu aș fi primul să admit că ea trebue înlocuită cu o alta. Judecând însă după numeroasele scrisori ce le-am primit, sunt convins că țara nu dorește ca actuala politică să dea greș. Orice s'ar spune în această Cameră, eu sunt mulțumit cu faptul că marele public dorește ca noi să ne continuăm sforțările. (Aplauze pe băncile opoziției și strigăte de: „Non-sens").

Nu am cerut desbaterea de azi deoarece Marțea trecută am rostit o cuvântare la banchetul Asociației presei străine, cu privire la politica externă care a fost larg reprodusă de presă. Or, este foarte puțin de adăugat la cele ce am spus atunci.

Intrucât însă această desbatere a fost cerută, voi prezenta câteva observațiuni de ordin general asupra chestiunilor celor mai importante. Din fericire, despre cea mai mare parte a lumii nu este nevoe să se spună nimic în clipa de față, deoarece acolo unde lucrurile merg bine este bine ca ele să fie lăsate în pace.

In ce privește Statele Unite, nu există niciun fel de dificultăți sau deosebiri între noi, care să ne dea chiar și cel mai mic motiv de îngrijorare. (Aplauze).

In Europa și în Extremul Orient, sunt focarele probabile de turburări.

RELAȚIILE FRANCO-BRITANICE

In ce privește relațiile franco-britanice, sunt sigur că întreaga Cameră admite faptul că acestea păstrează caracterul cel mai cordial. (Aplauze). Am arătat ce înseamnă aceste relații, în cuvântarea mea de Marți și sunt cât se poate de mulțumit să constat că același punct de vedere există și de cealaltă parte a canalului Mânecii. Declarații ca cele făcute de cele două guverne sunt cu adevărat mai semnificative decât tratatele propriu zise, pentrucă în definitiv conteză mai mult intențiile guvernelor decât cuvintele textului tratatelor, atunci când se ivește ocazia de a le pune în aplicare.

Situația din Spania

Când îmi îndrept privirile spre Mediterana, trebue să admit, cu părere de rău, că lupta din Spania, care durează de doi ani și jumătate, nu prezintă nici acum semnele unui sfârșit apropiat. Deși intervenția străină, trupele străine și personalul străin au fost reduse considerabil, mai sunt încă trupe străine în Spania și războiul se prelungește pe aceiași cale dezastruoasă, în timp ce bărbății cei mai de seamă ai Spaniei mor sub gloanțe și populația civilă suferă toate consecințele teribile ale războiului modern.

Referindu-se apoi la afirmația d-lui Dalton, că guvernul italian nu și-a respectat angajamentele, făcând astfel inoportună vizita la Roma a primului ministru și a ministrului de externe ai Marei Britanii, d. Chamberlain a declarat:

Aceste acuzații aduse guvernului italian, după informațiile mele, nu sunt întemeiate. Nu se poate tăgădui, după rapoartele primite de guvernul britanic, că un oarecare ajutor, atât în oameni, cât și în material de război, a fost dat ambelor părți în Spania în ultimele luni și că, în ce privește pe generalul Franco, o parte din acest ajutor a venit din Italia.

Se pune deci întrebarea dacă acest ajutor este atât de important încât să constitue o călcare a angajamentelor luate de guvernul italian (exclamații de uimire pe băncile laburiste).

După un scurt schimb de cuvinte cu privire la interpretarea declarației d-lui Butler din 14 Decembrie, d. Chamberlain a continuat:

D. Dalton a lăsat să se înțeleagă că aceste cuvinte ar însemna că oamenii trimiși în Spania au înlocuit pe cei 10.000 soldați italieni care au fost retrași în ultima vreme. D. Butler nu a spus niciodată nimic care să dea justificare unei asemenea interpretări. Guvernul nu are nici o informație care să dea impresia că oamenii trimiși din Italia, din Octombrie până acum, depășesc numărul de 200. Acesta fiind cazul, deși bine înțeles, regretăm că s'a dat chiar și acest ajutor din afară unei sau alteia din părțile în luptă în Spania, nu putem spune că efectivele italiene din Spania au fost sporite din Octombrie și nu cred că ceeace s'a trimis poate fi considerat ca călcare de angajament din partea guvernului italian.

In ce privește problema acordării drepturilor de beligerantă, nu pot decât să repet ceeace s'a spus în numeroase rânduri: atâta vreme cât există trupe străine în Spania și atâta vreme cât nu se va fi găsit o altă soluție pentru problema spaniolă decât aceea a neintervenției după planul britanic, guvernul nu are de gând să acorde drepturile de beligerantă decât în conformitate cu planul de neintervenție.

Guvernul britanic va căuta totuși să găsească o cale dreaptă și practică pentru a pune capăt războiului spaniol sau chiar numai să se ajungă la un armistițiu în această luptă sângeroasă, folosind pentru aceasta întreaga lui influență, păstrând bineînțeles imparțialitatea arătată dela început.

In ce măsură voi putea discuta aceste chestiuni la Roma, nu pot să spun depe acum. Camera Comunelor poate să fie însă sigură că nu ne vom abate dela principiile cari au îndrumat politica noastră în tot timpul din urmă. Dorința noastră este și azi ca diferendul ce există între două părți ale poporului spaniol să fie soluționat tot de poporul spaniol.

Regret foarte mult că s'a putut propune în această țară sau în altă parte ca ministrul de externe și eu însumi să fim restrânși în acțiunea noastră, dinainte, prin asigurări că nu vom trăda vreo cauză sau renunța la vreun principiu vital sau vom sacrifica vreunul din principalele interese, fie ale acestei țări, fie ale prietenilor noștri. (Aplauze). O asemenea propunere este nu numai insultătoare la adresa noastră, dar este și cât se poate de lipsită de curtenie față de oaspeții noștrii, atunci când se sugerează că ei ar putea să ne îndemne să facem astfel de lucruri. (Râsete pe băncile opoziției).

Este o încercare de a se învenina dinainte atmosfera discuțiilor noastre (lungi aplauze pe banca ministerială), ceeace este cu totul contrar spiritului în care am acceptat invitația guvernului italian. Nu ne ducem la Roma cu un plan gata întocmit sau așteptând să realizăm un acord nou asupra unor probleme specifice. Ne ducem pentru un schimb de vederi asupra tuturor problemelor de interes comun. Ne ducem cu dorința generală de a îmbunătăți relațiile noastre printr'o mai bună înțelegere a punctelor de vedere respective și pentruca prin contacte personale să întărim încrederea unuia față de celălalt. Știm că dacă vom reuși vom contribui la stabilitatea generală a Europei și în special a aceia a țărilor din Mediterana.

Relațiile cu Germania

Referindu-se apoi la Germania, d. Chamberlain a spus: Relațiile noastre cu Germania, așa cum le doresc eu, sunt cuprinse în declarația dela Muenchen. Ne-am dat seama că în perioada de după război tratamentul la care a fost supus poporul german nu a fost nici generos, nici înțelept (Aplauze). Cu trecerea timpului, ne-am dat seama de marile calități ale germanilor și am avut dorința tot mai puternică de a-i vedea cooperând la restaurarea civilizației europene. Noi nu nutrim niciun spirit de răzbunare. Nu dorim să le stânjenim desvoltarea sau să le însușim formidabila lor vitalitate națională. Din contră, avem convingerea fermă că, dacă acest popor puternic și viril nu poate fi convins să lucreze în tovărășie cu celelalte popoare la îmbunătățirea soartei generale, nu va exista nici pace și nici progres în Europa în ce privește lucrurile cari fac viața demnă de trăit (Aplauze).

Dacă prin vreun cuvânt spus în această Cameră eu pot da asigurarea menită să meargă cu mult mai adânc decât pătrunde vreo declarație formală a politicei britanice, că în Anglia există dorința serioasă și stăruitoare ca poporul britanic și cel german, împreună cu alți membri ai familiei europene a națiunilor, să coopereze pentru a înlătura amenințarea războiului, sunt convins că atunci voi fi exprimat nu numai propriile noastre simțăminte, dar și acelea ale multor altor țări din lumea întreagă, cari privesc la noi pentru a fi îndrumate.

Deși rațiunea este cea mai bună armă din lume pentru a combate rațiunea, ea are puține șanse de reușită acolo unde forța domnește atotputernică. Ar fi o greșală tragică să se confunde dragostea noastră de pace și putința pe care o avem de a ajunge la un compromis drept semn de slăbiciune. (Aplauze).

SITUAȚIA DIN EXTREMUL ORIENT

Ocupându-se apoi de situația din Extremul Orient, d. Chamberlain a subliniat:

„In fața forțelor deslănțuite simultan în Extremul Orient și în Europa, nu puteți aștepta ca guvernul britanic, sau oricare alt guvern, să obțină satisfacție pentru atingerile aduse în condiții atât de anormale. Tot ce puteți să vă așteptați este ca să se facă tot posibilul pentruca să nu ni se tăgăduiască niciun drept și niciun interes. Pot să dau asigurări Camerii că se face acest lucru și că ne apărăm drepturile. Nu refuzăm niciunuia din combatanții din Extremul Orient dreptul la relații normale cu noi, atunci când atitudinea acestora este aceea a unei puteri amice".

In încheere, d. Chamberlain a spus: Țin să repet convingerea mea, că politica externă a guvernului britanic, în ultimele 18 luni, a fost tot timpul cea potrivită (Aplauze). Dacă ar fi să trăesc încă odată aceste 18 luni, nu aș voi să o schimb nici măcar cu o iotă (Aplauze).

Dacă această politică va reuși în cele din urmă să-și atingă țelul, rămâne să se vadă. Dar aceasta nu este ceva ce depinde numai de noi. Chiar dacă ea ar da greș, aș continua să afirm că am avut dreptate să o încercăm, deoarece alternativa însemna război. Nu aș vrea să iau această groaznică responsabilitate, afară numai dacă ea mi-ar fi impusă de nebunia altora. (Lungi și prelungite aplauze pe băncile majorității).

Expunerea deputatului liberal Sinclair

D. Sinclair, liberal, a exprimat punctul de vedere al partidului său. El a declarat că în Septembrie, Europa a fost în pragul războiului din cauză că a renunțat la politica dusă în cadrul Societății Națiunilor. Dacă se stăruie în actuala politică va fi foarte greu să se evite o conflagrație. Iată dece trebue să se renunțe la ea.

Fruntașul liberal a întrebat apoi pe d. Chamberlain cum s'a hotărît vizita sa la Roma.

Primul ministru a răspuns: „Invitația a pornit chiar dela d. Mussolini, în cursul întrevederii noastre la Muenchen".

D. Sinclair a declarat apoi că aprobă în totul hotărîrea guvernului de a acorda guvernului chinez credite El cere să se sprijine sforțările făcute de acest guvern pentru a menține cursul monedei.

Examinând politica britanică în Europa, d. Sinclair afirmă că de când d. Chamberlain este șef al guvernului pacea a devenit nesigură. Primul ministru nu a înțeles nici situația mondială și nici poftele formidabile ale dictatorilor agresivi.

Referindu-se la vizita d-lui Chamberlain la Roma, d. Sinclair afirmă că s'ar simți mult mai liniștit dacă d. Daladier s'ar duce la Roma odată cu d. Chamberlain.

Dorim o cât mai largă cooperare cu Germania, a continuat șeful opoziției liberale. Trebue însă respectate prevederile dreptului internațional și libertatea statelor din Europa. Frontierele fixate prin acordul dela Muenchen nu vor dura atât de mult ca acelea care au fost călcate atunci.

D. Chamberlain a cerut acum câtva timp poporului britanic să acorde încrederea sa șefului statului german. De atunci însă intervenția germană a continuat intens în Spania și intențiile Germaniei în ce privește Memelul și Ucraina au devenit evidente.

In încheere, d. Sinclair a cerut primului ministru să fie cât se poate de circumspect în cursul vizitei sale la Roma și să facă un efort suprem spre a aduce pacea în Spania.

Presa franceză relevă tonul moderat a d-lui Mussolini in discursul dela Carbonia

Paris, 19 (Rador). — Agenția Havas transmite:

Ziarele pariziene de Luni dimineață subliniază faptul că d. Mussolini n'a făcut, în discursul pronunțat la Carbonia, nici o aluzie la revendicările italiene.

„Le Figaro" relevă contrastul izbitor între tonul moderat al acestui discurs și atitudinea presei italiene. I-a fost greu d-lui Mussolini, scrie ziarul, să formuleze pretenții, deoarece s'ar fi pus într'o situație ce nu i-ar mai fi îngăduit să dea înapoi, dacă ar fi nevoie.

„Excelsior" arată că Fuehrerul ar fi sfătuit pe d. Mussolini să aibă o atitudine moderată. Unele persoane afirmă chiar că manifestațiile anti-franceze ar fi fost inspirate și voite de altcineva decât de Duce. Presa engleză, continuă ziarul, declară că Italia s'ar pregăti să ceară drepturi, iar nu teritorii.

Spioni arestați in Elveția

Geneva, 19 (Rador). — *Agenția Telegrafică Elvețiană anunță că 9 persoane care făceau spionaj în detrimentul Franței și în profitul altei mari puteri, au fost arestate în apropiere de localitatea Annemasse de poliția elvețiană.*

Corespondentul agenției „Havas" adaugă că banda de spioni locuia în Elveția însă făcea spionaj în Franța, în regiunea Grenoble.

Conducătoarea spionilor se numește Virginia Capt și este o fostă dansatoare, bine cunoscută în toate cercurile din Geneva.

Poliția a găsit la domiciliul spionilor numeroase documente compromițătoare.

Rezultatul alegerilor comunale din Polonia

Varșovia, 19 (Rador). — Alegerile comunale de eri s'au desfășurat la Varșovia și în 51 orașe de provincie.

Corespondentul agenției „Havas" semnalează faptul că participarea alegătorilor a fost relativ slabă, ceeace se datorește mai ales frigului cumplit care bântuie Polonia.

La Varșovia, participarea a fost de 48,5 la sută. Rezultatele definitive vor fi cunoscute de abia Luni seara, din cauza sistemului de despuiere a scrutinului destul de complicat.

La Varșovia se cunosc de pe acum rezultatele definitive: lista guvernamentală a obținut 39 de mandate; partidul socialist polonez a obținut 27 de mandate; partidul socialist evreiesc 16 mandate; partitdul național, 11 mandate; partidul național-radical, 4 mandate; partidul sionist, 3 mandate.

La Lodz — al doilea oraș al Poloniei — cele două partide socialiste și evreii au obținut majoritatea mandatelor.

In orașele Posnaniei și Pomeraniei, naționalii democrați au obținut majoritatea față de partidul guvernamental.

*

Varșovia, 19 (Rador). — Agenția „Pat" arată că întrunind 39 de mandate din cele 100, la alegerile pentru consiliul comunal din Varșovia, Tabăra Uniunii Naționale (partidul guvernamental) a înregistrat un progres față de trecutele alegeri, la care nu obținuse de cât 13 din 100.

Din rezultatele incomplete ale alegerilor comunale ținute în 17 orașe din Pomerania, reiese că Tabăra Uniunii Naționale și partidul național din opoziție au fiecare câte 133 mandate.

In cele 15 orașe din Poznania, partidul guvernamental are 117 mandate, partidul național 153.

La Lodz, partidul socialist obține majoritatea relativă de 32 de mandate din 78.

La Cracovia, partidul guvernamental și socialiștii obțin fiecare câte 23 de mandate din totalul de 72.

Foștii luptători francezi intervin pentru armistițiu în Spania

Paris, 19 (Rador). — **Confederația națională a foștilor luptători publică un comunicat în care anunță că a trimis generalului Franco, șeful Spaniei naționaliste, și d-lui Negrin, șeful guvernului republican, telegrame rugând ambele părți în luptă să ia în considerare o suspendare a ostilităților.**

Armistițiul ar urma să fie încheiat pe durata sărbătorilor Crăciunului și Anului nou.

*

Lima, 19 (Rador). — **Comisiunea definitivă a conferinței de la Lima panamericane a respins planul prezentat de delegația republicii Cuba, privitor la o mediațiune în conflictul spaniol.**

Pentru proectul cuban nu au votat decât reprezentanții Mexicului și ai republicii Haiti.